

**ЕКСТРЕНА ТА НЕВІДКЛАДНА
МЕДИЧНА ДОПОМОГА**

У шести томах

За редакцією д.м.н. В.О. Крилюка,
д.м.н., професора С.О. Гур'єва

Том IV

**КЛІНІЧНІ МАРШРУТИ (ПРОТОКОЛИ) ПАЦІЄНТА
ПІД ЧАС НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ НА ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА РАДА РЕАНІМАЦІЇ

**ЕКСТРЕНА ТА НЕВІДКЛАДНА
МЕДИЧНА ДОПОМОГА**

У шести томах

Том IV

КЛІНІЧНІ МАРШРУТИ (ПРОТОКОЛИ) ПАЦІЄНТА
ПІД ЧАС НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ
НА ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ

Підручник для студентів вищих навчальних закладів

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
Ожива
2020

УДК 616-001-083.98(075.8)
Е45

Автори:

Крилюк В. О., Гур'єв С. О., Цимбалюк Г. Ю., Кузьмін В. Ю., Кузьмінський І. В., Гудима А. А.,
Іскра Н. І., Гродецький В. К., Доморацький О. Є., Максименко М. А., Сурков Д. М.,
Борисенко Я. В., Чубенко Л. Б., Каленюк А. Л., Хочай П. Г., Ярошук Д. В.

Рецензенти: доктор мед. наук, професор Дубров С. О.;
доктор мед. наук, професор Березко М. І.

Рекомендовано Міністерством освіти і науки як підручник для студентів вищих навчальних
закладів (лист №1/11-5023 від 08.05.2018)

Затверджено на засіданні Вченої ради ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної
медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України» (протокол №4 від 20.06.2019)

Схвалено МОЗ України 25.02.2020

Експертні висновки та консультації:

ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини
катастроф МОЗ України»,

ВГО «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»,

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика,

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського,

Буковинський державний медичний університет,

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця.

Е45

Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI т. Т. IV. Клінічні
маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної
допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. вищ. навч.
закл. / Крилюк В. О. та ін. – Київ: Ожива. – 2020. – 300 с.

ISBN 978-617-95015-0-0

Підручник створено на принципах доказової медицини та на основі
положень, затверджених МОЗ України. Він містить 76 примірних клініч-
них маршрутів хворих/постраждалих з надання екстреної медичної до-
помоги на догоспітальному етапі.

Цей підручник призначено для студентів вищих медичних навчальних
закладів, курсантів закладів післядипломної освіти, фахівців системи
екстреної медичної допомоги та широкого кола медиків.

УДК 616-001-083.98(075.8)

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

II. СЕРЦЕВО-

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

Протокол №

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПРОТОКОЛИ НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Протокол № 1.	Дотримання безпеки під час надання екстреної медичної допомоги хворим/постраждалим на догоспітальному етапі.....	12
Протокол № 2.	По впливу інфекційних агентів та небезпечних речовин під час надання екстреної медичної допомоги хворим/постраждалим на догоспітальному етапі.....	14
Протокол № 3.	Проведення первинного огляду хворого	16
Протокол № 4.	Загальні правила надання екстреної медичної допомоги постраждалим з травмою.....	21
Протокол № 5.	Проведення огляду дитини.....	28
Протокол № 6.	Відновлення прохідності дихальних шляхів на догоспітальному етапі.....	32
Протокол № 7.	Загальні правила надання екстреної медичної допомоги при отруєннях/передозуваннях.....	37
Протокол № 8.	Особливості надання екстреної медичної допомоги хворим/постраждалим з особливими потребами.....	41
Протокол № 9.	Особливості надання екстреної медичної допомоги у разі відмови хворого/постраждалого від огляду та/або від лікування та/або від госпіталізації.....	44
Протокол № 10.	Особливості надання екстреної медичної допомоги у разі виявлення ознак знущання та/або недбалого поведіння із хворими з боку родичів/опікунів	47
Протокол № 11.	Особливості надання екстреної медичної допомоги збудженому та/або агресивному хворому/постраждалому	49
Протокол № 12.	Проведення вторинного огляду хворого/постраждалого	53

II. СЕРЦЕВО-ЛЕГЕНЕВА РЕАНІМАЦІЯ

Протокол № 13.	Базова серцево-легенева реанімація в дорослих.....	58
Протокол № 14.	Базова серцево-легенева реанімація в дітей	60
Протокол № 15.	Серцево-легенева реанімація в дорослих на догоспітальному етапі.....	63
Протокол № 16.	Серцево-легенева реанімація в дітей на догоспітальному етапі.....	67
Протокол № 17.	Реанімаційні заходи у щойно народженої дитини на догоспітальному етапі	70
Протокол № 18.	Серцево-легенева реанімація в разі утоплення.....	74
Протокол № 19.	Екстрена медична допомога хворим/постраждалим після відновлення спонтанного кровообігу	76
Протокол № 20.	Випадки відмови від проведення серцево-легеневої реанімації.....	78
Протокол № 21.	Припинення реанімаційних заходів	79

III. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ПАТОЛОГІЇ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

Протокол № 22. Екстрена медична допомога у разі підозри на інсульт/транзиторну ішемічну атаку.....	82
Протокол № 23. Екстрена медична допомога в разі непритомності (синкопе)	85
Протокол № 24. Екстрена медична допомога у разі болю у грудях/гострому коронарному синдромі/інфаркті міокарду (з елевацією сегмента ST).....	87
Протокол № 25. Екстрена медична допомога в разі брадикардії у дорослих.....	91
Протокол № 26. Екстрена медична допомога в разі тахікардії у дорослих.....	93

IV. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ПАТОЛОГІЇ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Протокол № 27. Екстрена медична допомога у разі бронхоспазму/бронхообструкції (унаслідок бронхіальної астми або хронічного обструктивного захворювання легень)	102
Протокол № 28. Екстрена медична допомога у разі набряку легень	105

V. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ЗАГАЛЬНІЙ ПАТОЛОГІЇ

Протокол № 29. Екстрена медична допомога у разі порушення свідомості.....	108
Протокол № 30. Екстрена медична допомога у разі судом	110
Протокол № 31. Екстрена медична допомога у разі шоку	113
Протокол № 32. Екстрена медична допомога у разі алергічних реакцій та анафілаксії.....	117
Протокол № 33. Контроль болю	121
Протокол № 34. Екстрена медична допомога при болю у животі.....	125
Протокол № 35. Екстрена медична допомога при болю у спині	127
Протокол № 36. Екстрена медична допомога при гіперглікемії.....	129
Протокол № 37. Екстрена медична допомога у разі гіпоглікемії.....	131
Протокол № 38. Екстрена медична допомога у разі нудоти/блювання	134
Протокол № 39. Екстрена медична допомога при гіпертензивному кризі	136
Протокол № 40. Екстрена медична допомога у разі гіперкаліємії.....	140

VI. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ТРАВМІ

Протокол № 41. Екстрена медична допомога у разі черепно-мозкової травми	144
Протокол № 42. Екстрена медична допомога у разі щелепно-лицьової травми	147
Протокол № 43. Екстрена медична допомога у разі травми хребта.....	149
Протокол № 44. Екстрена медична допомога у разі травми кінцівок.....	153
Протокол № 45. Екстрена медична допомога у разі зовнішньої масивної кровотечі.....	155
Протокол № 46. Екстрена медична допомога у разі краш-синдрому.....	158
Протокол № 47. Екстрена медична допомога у разі термічних опіків	160
Протокол № 48. Екстрена медична допомога у разі вибухової травми	163

VII. ЕКСТРЕНА М

Протокол № 49.

Протокол № 50.

Протокол № 51.

Протокол № 52.

Протокол № 53.

VIII. ЕКСТРЕНА

Протокол № 54.

Протокол № 55.

Протокол № 56.

Протокол № 57.

Протокол № 58.

Протокол № 59.

Протокол № 60.

Протокол № 61.

Протокол № 62.

IX. ЕКСТРЕНА М ВІКЛИКАНИ

Протокол № 63.

Протокол № 64.

Протокол № 65.

Протокол № 66.

Протокол № 67.

Протокол № 68.

Протокол № 69.

Протокол № 70.

Протокол № 71.

VII. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ

Протокол № 49. Екстрена медична допомога у разі короткочасного безпричинного погіршення стану у дітей.....	166
Протокол № 50. Екстрена медична допомога у разі брадикардії в дітей.....	168
Протокол № 51. Екстрена медична допомога при тахікардії в дітей.....	170
Протокол № 52. Екстрена медична допомога у разі респіраторних розладів у дітей (бронхіоліт).....	172
Протокол № 53. Екстрена медична допомога при дихальних розладах у дітей (круп).....	174

VIII. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ОТРУЄННЯХ

Протокол № 54. Екстрена медична допомога у разі отруєння/передозування стимуляторами.....	178
Протокол № 55. Екстрена медична допомога у разі отруєння/передозування β-блокаторами.....	180
Протокол № 56. Екстрена медична допомога у разі отруєння/передозування блокаторами кальцієвих каналів.....	183
Протокол № 57. Екстрена медична допомога у разі отруєння/передозування опіюідними препаратами.....	186
Протокол № 58. Екстрена медична допомога у разі отруєння ціанідами.....	189
Протокол № 59. Екстрена медична допомога у разі отруєння димом/чадним газом.....	191
Протокол № 60. Екстрена медична допомога у разі отруєнь, викликаних укусами змій, павуків, укусами та жаленням комах і морських тварин.....	193
Протокол № 61. Вплив інгібіторів ацетилхолінестерази (нервово-паралітичні агенти, органофосфати, карбамати).....	195
Протокол № 62. Речовини, що подразнюють дихальні шляхи.....	198

IX. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ, ВИКЛИКАНИХ ДІЄЮ ФАКТОРІВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Протокол № 63. Екстрена медична допомога постраждалим внаслідок дії засобів контролю заворушень.....	204
Протокол № 64. Екстрена медична допомога постраждалим, внаслідок дії радіації.....	206
Протокол № 65. Екстрена медична допомога постраждалим у разі місцевих хімічних опіків.....	208
Протокол № 66. Екстрена медична допомога постраждалим у разі гірської хвороби.....	211
Протокол № 67. Екстрена медична допомога постраждалим у разі гіпертермії.....	214
Протокол № 68. Екстрена медична допомога постраждалим у разі гіпотермії.....	217
Протокол № 69. Екстрена медична допомога постраждалим у разі утоплення.....	222
Протокол № 70. Екстрена медична допомога постраждалим у разі занурення на глибину.....	224
Протокол № 71. Екстрена медична допомога постраждалим у разі дії електричного струму.....	227

Протокол № 72. Екстрена медична допомога постраждалим, внаслідок удару блискавки.....	229
Х. ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА В АКУШЕРСТВІ ТА ГІНЕКОЛОГІЇ	
Протокол № 73. Екстрена медична допомога під час неускладнених пологів.....	232
Протокол № 74. Екстрена медична допомога під час ускладнених пологів.....	234
Протокол № 75. Екстрена медична допомога у разі еклампсії/пreeклампсії.....	237
Протокол № 76. Екстрена медична допомога у разі невідкладних станів в акушерстві та гінекології.....	240
ДОДАТКИ	244

ВСТУП

Клінічні маршрути екстреної медичної допомоги складаються з 76 модулів. Примірні клінічні маршрути складено на основі положень від 05.06.2019 № 12 медико-технологічної медичної допомоги

Клінічний маршрут екстреної медичної допомоги має наступну структуру: інформаційна формація та блок-схема з пунктів, виконання екстреної медичної допомоги в певному стані та визначення наступного етапу. Блок виконання клінічних маршрутів. Нормативні акти виконання примірних

У клінічні маршрути екстреної медичної допомоги включено твердження щодо потреб.

Примірні клінічні маршрути складено на основі положень від 05.06.2019 № 12 медико-технологічної медичної допомоги. Resuscitation Council UK EMS Clinical Guidelines projects/model-ems

АВТОРИ

- Крилюк В.О.** доктор медичних наук, завідувач відділенням підготовки інструкторів Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України».
Експерт МОЗ України за напрямом «Медицина невідкладних станів»
Голова Координаційної Ради Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Гур'єв С.О.** доктор медичних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України», заслужений лікар України, Лауреат державної премії у галузі науки і техніки України.
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Цимбалюк Г.Ю.** кандидат медичних наук, керівник центру симуляційного навчання ТНМУ, асистент кафедри медицини катастроф та військової медицини ТНМУ.
Лікар з медицини невідкладних станів вищої категорії, експерт МОЗ на напрямком «Екстрена медицина».
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Кузьмін В.Ю.** кандидат медичних наук, доцент кафедри військово-медичної підготовки та медицини катастроф Національної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Кузьмінський І.В.** кандидат медичних наук, лікар з медицини невідкладних станів Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України»
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Гудима А.А.** доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини ТНМУ, Лауреат державної премії в галузі освіти
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Іскра Н.І.** доктор медичних наук, професор кафедри військово-медичної підготовки та медицини катастроф Національної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.
- Доморацький О.Є.** кандидат медичних наук, доцент кафедри анестезіології і інтенсивної терапії Національної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.
- Максименко М.А.** кандидат медичних наук, старший науковий співробітник, лікар ортопед-травматолог Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України»
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Сурков Д.М.** доктор медичних наук, завідувач відділенням анестезіології та інтенсивної терапії для новонароджених Комунального підприємства «Дніпропетровська обласна дитяча клінічна лікарня» ДОР
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»

- Борисенко Я.В.** лікар з медицини невідкладних станів, КНП СОР «СОЦЕМД та МК» (комунальне неприбуткове підприємство Сумської обласної ради Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф)
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Чубенко Л.Б.** медичний директор Комунального некомерційного підприємства «Хмельницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф хмельницької обласної ради»
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Каленюк А.Л.** лікар з медицини невідкладних станів, завідувач Ківерцівським відділенням екстреної медичної допомоги КП « Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»
Член Всеукраїнської громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги»
- Ярошук Д.В.** доцент кафедри хірургії стоматологічного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.
- Гродецький В.К.** кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії та урології Буковинського державного медичного університету

РЕЦЕНЗЕНТИ

- Дубров С.О.** доктор медичних наук, професор кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.
Президент Асоціації анестезіологів України, експерт МОЗ за фахом «Анестезіологія».
- Березка М. І.** доктор медичних наук, професор кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології Харківського національного медичного університету

www.urc.org.ua
www.facebook.com/urc.org.ua
www.facebook.com/urcproject

